

Pracovní postup č. 8 - Keramika (začátečníci)

Místo realizace: PDSS

Závaznost: určeno pro sociální terapeuty a ergoterapeuty

Cíl metodiky:

- aktivizační činnost – zájmová aktivita
- nácvik a upevňování motorických, psychických a sociálních schopností

Strukturální kritéria:

- personál má odborné znalosti, dlouholetou praxi a různá odborná školení týkající se této aktivity

Pomůcky:

- keramická hlína
- šlikr
- dřevěné podložky
- textilie (záclona, plátno, podle požadovaného výsledku)
- štětce
- voda misky na vodu
- houbička
- nůž na řezání hlíny
- různá kovová a dřevěná rydla a hladítka
- licí hmota
- formy na licí hmotu
- šablony
- tvořítka a vykrajována
- válečky
- válečí stolec
- různé předměty na dekorování
- glazury
- engoby

- pracovní oděv

Procesuální kritéria:

- Pokud není z vážných důvodů nutné provést změnu, koná se tato aktivita 1x za 14 dní.
- Personál tuto aktivitu provádí, asistuje při ní, sleduje a zaznamenává

A) Formování z plátu

- 1) Při příchodu na pracoviště seznámím klienty s cílem dnešní lekce.
- 2) Ze základní kostky hlíny ukrojíme přiměřený kus hlíny, který následně vyválíme na podložce, na kterou jsme předtím položili plátno, nebo strukturovanou záclonu. Vyválený plát musí mít minimálně tloušťku 0, 5 cm, nebo více, podle toho, jaký výrobek jsme zvolili. čím větší výtvar, tím silnější plát hlíny.
- 3) Vykrajujátkem, nebo rydlem kolem šablony z hlíny vykrojíme potřebný počet tvarů. Pokud se na práci vyskytnou detaily, které je nutno nalepit na základní vykrojený díl, postupujeme následujícím způsobem: plochu, v místech, kde bude dílek, zdrsíme rydlem, aby neměla hladký povrch. Totéž učiníme s plochou dílku, který bude na toto místo přiléhat. Potřeme obě plochy šlikrem (rozředěnou hlínou do formy hustého bláta) a přitiskneme lepené plochy k sobě. Tímto způsobem vytvoříme požadovaný předmět.
- 4) Výtvar odekorigujeme podle předlohy rydlem, různými drobnými předměty, které jsme si připravili k dekoraci (na otiskování – knoflíky, korálky, listy, květiny apod.).
- 5) Uložíme hotový výtvar na místo určené ke schnutí výrobku, umyjeme použité pomůcky a uklidíme podle možností dílnu. Pokud zůstanou výrobky na dílně z důvodu potřeby schnutí, uklidí si ji pracovník následující den, před dalšími aktivitami.

B) Lití do forem

- 1) Pracovník před příchodem klientů připraví formy na stůl, připraví licí hmotu.
- 2) Klient, který bude odlévat do forem, nejprve licí hmotu náležitě rozmíchá.

- 3) Hmotu naléváme do forem až po okraj vyznačený na formě. Necháme ji tuhnout, průběžně kontrolujeme, jak vysoký střep se nám ve formě vytvořil.
- 4) Po vytvoření se pevného střepu ve výši přibližně 3 – 5 mm vylijeme zbytek licí hmoty zpět do kyblíku. Střep necháme ještě schnout, kontrolujeme, zda se nám hmota odděluje od stěn.
- 5) Máme-li vytvořený střep, který se z větší části odděluje od stěn, můžeme opatrně vyjmout předmět z formy a uložit na místo určené ke schnutí výrobků.
- 6) Tento postup zopakujeme během lekce 2x až 3x. Více opakování není žádoucí vzhledem k provlhnutí forem.

C) Glazování výrobků

- 1) V misce s vodou rozmícháme prosátou, práškovou glazuru s několika kapkami glazovacího elektrolytu na hustotu smetany.
- 2) Na připravený výrobek nanášíme štětcem vrstvu glazury stejnoměrně, jedním směrem a pokud možno rychle. Pokud se nám nepodaří na první pokus odpovídající vrstva, zopakujeme po mírném zaschnutí další nátěr.
- 3) Nakonec dokonale očistíme plochu, na které bude výrobek stát, aby byl připraven pro výpal v peci.

D) Engobování

- 1) Postupujeme, jako při glazování v krocích 1) a 2).
- 2) Do zaschlé engoby můžeme vyrýt rydlem vzor podle svého uvážení.
- 3) V závěru práce opět důkladně očistíme plochu, na které bude výrobek stát.

Rizika:

- ušpinění, způsobení drobných oděrek, nevolnost

Opatření:

- Před začátkem i po skončení vyvětráme místnost (toto je možno provést v průběhu – dle potřeby).
- Pokud dojde ke kolapsu, či k omdlení klienta uložíme ho do vodorovné polohy, zvedneme mu dolní končetiny do výšky a přiložíme mokré obklad.

- Posléze mu podáme tekutiny.
- Případné mimořádné události nahlásí zdravotnímu personálu na daném patře, aby mohli být zaneseny do klientovy dokumentace.
- Dále zajistíme ošetření klienta zdravotním personálem.
- Teplé nápoje podáváme mírně vychlazené, aby nedocházelo k opaření klientů.
- Při práci používáme pracovní oděv a vedoucí pracovník dohlíží na správné používání a správnou volbu pracovních nástrojů.

Kritéria výsledku:

- Klient je spokojen se seberealizací při tvořivém procesu a dochází k udržování či zlepšování jemné motoriky.